

Brussel, 11.7.2023
COM(2023) 418 final

2023/0244 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het kader van de Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan, en tot intrekking van Besluit (EU) 2019/858

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft een besluit tot vaststelling van het standpunt dat namens de Europese Unie in de Vergadering van de partijen bij de Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan (“Siofa” of “de overeenkomst”) voor de periode 2024-2028 moet worden ingenomen in verband met de beoogde vaststelling van instandhoudings- en beheersmaatregelen.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan

De Siofa heeft met de oprichting van de Vergadering van de partijen tot doel de instandhouding op lange termijn van de visbestanden in het onder de overeenkomst vallende gebied te garanderen en de duurzame ontwikkeling van die visserijen te bevorderen. De overeenkomst is op 21 juni 2012 in werking getreden.

De EU is partij bij de Siofa, die zij bij Besluit 2008/780/EG van de Raad¹ heeft geratificeerd.

2.2. Vergadering van de partijen bij de Siofa

De Vergadering van de partijen bij de Siofa is het lichaam dat is opgericht krachtens de Siofa en dat verantwoordelijk is voor het beheer en de instandhouding van de visbestanden in het overeenkomstgebied. Zij stelt instandhoudings- en beheersmaatregelen vast met het oog op een optimale exploitatie van de onder haar verantwoordelijkheid vallende visbestanden.

Als lid van de Vergadering van de partijen is de EU gerechtigd te participeren in de besluitvorming en over de besluiten te stemmen. De Vergadering van de partijen neemt haar besluiten bij consensus.

2.3. Besluiten van de Vergadering van de partijen bij de Siofa

De Vergadering van de partijen heeft de bevoegdheid om instandhoudings- en beheersmaatregelen voor de onder haar verantwoordelijkheid vallende visserijen vast te stellen, die bindend zijn voor de overeenkomstsluitende partijen.

Overeenkomstig artikel 8, lid 3, van de SIOF-overeenkomst en voorschrift 12, punt 4, van het reglement van orde van de Siofa treden de maatregelen in werking negentig dagen na de datum waarop de overeenkomstsluitende partijen daar in het kader van de Siofa van in kennis zijn gesteld.

3. NAMENS DE EU IN TE NEMEN STANDPUNT

Het standpunt dat namens de EU moet worden ingenomen in de jaarvergaderingen van regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB's), wordt momenteel bepaald volgens een tweeledige aanpak. In een besluit van de Raad worden de leidende beginselen voor het standpunt van de EU voor meerdere jaren vastgelegd, waarna het standpunt vóór elke jaarlijkse vergadering wordt aangepast via non-papers van de diensten van de Commissie, die door de Raad moeten worden bekrachtigd.

¹ Besluit 2008/780/EG van de Raad van 29 september 2008 betreffende de sluiting namens de Europese Gemeenschap van de Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan (PB L 268 van 9.10.2008, blz. 27).

Voor de Siofa is deze aanpak ten uitvoer gelegd bij Besluit (EU) 2019/858 van de Raad van 14 mei 2019, waarin het standpunt van de EU in het kader van de Siofa voor de periode 2019-2023 is vastgesteld. Het besluit bevat algemene beginselen, maar houdt ook zo veel mogelijk rekening met de specifieke kenmerken van de Siofa. Voorts is op verzoek van de lidstaten de standaardprocedure voor de jaarlijkse bepaling van het standpunt van de EU in het besluit opgenomen.

In Besluit (EU) 2019/858 van de Raad zijn de beginselen van het nieuwe gemeenschappelijk visserijbeleid, zoals vastgelegd in Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad², opgenomen, met inachtneming van de doelstellingen die zijn vermeld in de mededeling van de Commissie inzake de externe dimensie van het gemeenschappelijk visserijbeleid³. Voorts is in het besluit het standpunt van de EU in lijn gebracht met het Verdrag van Lissabon.

Besluit (EU) 2019/858 van de Raad voorziet in een toetsing en, waar passend, een herziening van het standpunt van de EU in het kader van de Siofa vóór de jaarlijkse vergadering van 2024. Dit voorstel strekt er dan ook toe het standpunt van de EU in het kader van de Siofa voor de periode 2024-2028 uiteen te zetten en Besluit (EU) 2019/858 van de Raad te vervangen.

Dit voorstel houdt, met betrekking tot visserij, rekening met de Europese Green Deal, met name met de biodiversiteit⁴, de klimaatadaptatie⁵ en de “van boer tot bord”-strategie⁶. Er wordt ook rekening gehouden met de strategie inzake kunststoffen⁷ en het actieplan om de verontreiniging tot nul terug te dringen⁸. Voorts wordt rekening gehouden met de gezamenlijke mededeling over internationale oceaangovernance⁹.

² Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22).

³ COM(2011) 424 van 13.7.2011.

⁴ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 — de natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020) 380).

⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen — de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering” (COM(2021) 82 final).

⁶ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem” (COM(2020) 381).

⁷ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “Een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie” (COM(2018) 28 final).

⁸ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “Route naar een gezonde planeet voor iedereen — EU-actieplan: Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul” (COM(2021) 400 final).

⁹ Gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's “De koers bepalen voor een duurzame blauwe planeet” (JOIN(2022) 28 final).

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst”.

“Handelingen met rechtsgevolgen” omvatten handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen, en instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die “beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt”¹⁰.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Vergadering van de partijen bij de Siofa is een lichaam dat is opgericht krachtens een overeenkomst, te weten de SIOF-overeenkomst.

De door de Vergadering van de partijen aan te nemen handelingen zijn handelingen met rechtsgevolgen. De beoogde handelingen zijn uit hoofde van het volkenrecht bindend overeenkomstig artikel 8 van de Siofa en kunnen beslissende invloed hebben op de inhoud van de EU-regelgeving, waaronder:

- Verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen¹¹;
- Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen¹²; en
- Verordening (EU) 2017/2403 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 inzake het duurzame beheer van externe vissersvloten¹³.

De beoogde handelingen strekken niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de SIOF-overeenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de EU een standpunt wordt ingenomen. Wanneer die handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel

¹⁰ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

¹¹ PB L 286 van 29.10.2008, blz. 1.

¹² PB L 343 van 22.12.2009, blz. 1.

¹³ PB L 347 van 28.12.2017, blz. 81.

218, lid 9, VWEU te nemen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling hebben in de eerste plaats betrekking op de visserij. De rechtsgrondslag voor de beginselen die in dit standpunt moeten worden weerspiegeld, is Verordening (EU) nr. 1380/2013.

De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 43, lid 2, VWEU. Het besluit komt in de plaats van Besluit (EU) 2019/858 van de Raad.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 43, lid 2, VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het kader van de Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan, en tot intrekking van Besluit (EU) 2019/858

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 43, lid 2, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Bij Besluit 2008/780/EG van de Raad van 29 september 2008¹ heeft de Unie de Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan (“Siofa” of “de overeenkomst”) gesloten, waarbij de Vergadering van de partijen bij de Siofa is opgericht.
- (2) De Vergadering van de partijen bij de Siofa is verantwoordelijk voor het beheer en de instandhouding van de visbestanden in het toepassingsgebied van de Siofa. Dergelijke maatregelen zullen voor de Unie bindend worden.
- (3) Volgens Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad² moet de Unie er borg voor staan dat de activiteiten in het kader van de visserij en de aquacultuur uit ecologisch oogpunt duurzaam op lange termijn zijn en worden beheerd op een manier die strookt met de doelstellingen voordelen te realiseren op economisch en sociaal gebied en op het gebied van werkgelegenheid, alsmede bij te dragen tot de beschikbaarheid van voedselvoorraden. Die verordening bepaalt eveneens dat de Unie bij het visserijbeheer de voorzorgsbenadering moet toepassen en ernaar moet streven dat de levende mariene biologische rijkdommen zo worden geëxploiteerd dat de populaties van de gevangen soorten boven een niveau worden gebracht en behouden dat de maximale duurzame opbrengst kan opleveren. Voorts is in die verordening bepaald dat de Unie beheers- en instandhoudingsmaatregelen moet nemen die gebaseerd zijn op het beste beschikbare wetenschappelijke advies, de ontwikkeling van wetenschappelijke kennis en wetenschappelijk advies moet ondersteunen, teruggooi geleidelijk moet uitbannen en vangstmethoden moet bevorderen die bijdragen tot selectievere visserij, tot het zoveel mogelijk voorkomen en beperken van ongewenste vangsten en tot visserij met een lage impact op het mariene ecosysteem en de visbestanden. Daarnaast is in Verordening (EU) nr. 1380/2013 specifiek bepaald dat de Unie die doelstellingen en beginselen moet toepassen in het kader van haar externe visserijbetrekkingen.

¹ PB L 268 van 9.10.2008, blz. 27.

² Verordening (EU) nr. 1380/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 inzake het gemeenschappelijk visserijbeleid, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1954/2003 en (EG) nr. 1224/2009 van de Raad en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 2371/2002 en (EG) nr. 639/2004 van de Raad en Besluit 2004/585/EG van de Raad (PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22).

- (4) In overeenstemming met de biodiversiteits-³, de klimaatadaptatie-⁴ en de “van boer tot bord”-strategie⁵ is het van essentieel belang om de natuur te beschermen en de achteruitgang van ecosystemen te keren. De beschikbaarheid van goederen en diensten die gezonde mariene ecosystemen leveren aan vissers, kustgemeenschappen en de mensheid in het algemeen mogen niet in gevaar komen door risico’s die voortvloeien uit klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit.
- (5) In de strategie inzake kunststoffen⁶ wordt verwezen naar specifieke maatregelen om kunststoffen en mariene verontreiniging te verminderen en het verlies of het achterlaten van vistuig op zee tegen te gaan. Voorts is het actieplan om de verontreiniging tot nul terug te dringen⁷ erop gericht de hoeveelheid zwerfplastic in zee met 50 % te verminderen en de hoeveelheid microplastics die in het milieu terechtkomt met 30 %.
- (6) Overeenkomstig de gezamenlijke mededeling over internationale oceaangovernance⁸ zijn de bescherming en instandhouding van de mariene biodiversiteit belangrijke prioriteiten in het kader van het externe optreden van de EU. De EU is wereldwijd de belangrijkste speler in regionale organisaties voor visserijbeheer (ROVB’s) en visserijorganen. In dit kader bevordert de EU de duurzaamheid van visbestanden en ijvert zij voor een transparante besluitvorming op basis van gedegen wetenschappelijk advies, een intensivering van het wetenschappelijk onderzoek en een betere naleving van de regels.
- (7) Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in de vergaderingen van de Siofa-commissie is momenteel vastgesteld in Besluit (EU) 2019/858 van de Raad⁹. Het is passend dat besluit in te trekken en een nieuw besluit voor de periode 2024-2028 vast te stellen.
- (8) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie moet worden ingenomen in de Vergadering van de partijen bij de Siofa voor de periode 2024-2028, aangezien de door de jaarlijkse vergadering van de Vergadering van de partijen vastgestelde instandhoudings- en handhavingsmaatregelen bindend zullen zijn voor de Unie en een beslissende invloed kunnen uitoefenen op de inhoud van het recht van de Unie, te

³ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030 — de natuur terug in ons leven brengen” (COM(2020) 380).

⁴ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “Een klimaatveerkrachtig Europa tot stand brengen — de nieuwe EU-strategie voor aanpassing aan de klimaatverandering” (COM(2021) 82 final).

⁵ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “Een “van boer tot bord”-strategie voor een eerlijk, gezond en milieuvriendelijk voedselsysteem” (COM(2020) 381).

⁶ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “Een Europese strategie voor kunststoffen in een circulaire economie” (COM(2018) 28 final).

⁷ Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “Route naar een gezonde planeet voor iedereen — EU-actieplan: Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul” (COM(2021) 400 final).

⁸ Gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio’s “De koers bepalen voor een duurzame blauwe planeet” (JOIN(2022) 28 final).

⁹ Besluit (EU) 2019/858 van de Raad van 14 mei 2019 betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in de vergadering van de partijen bij de Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan (Siofa) en tot intrekking van het besluit van 12 juni 2017 tot vaststelling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in de vergadering van de partijen bij de Siofa (PB L 140 van 28.5.2019, blz. 21).

weten Verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad¹⁰; Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad¹¹; en Verordening (EU) 2017/2403 van het Europees Parlement en de Raad¹².

- (9) In het licht van de steeds veranderende aard van de visbestanden in het toepassingsgebied van de Siofa en de daaruit volgende noodzaak voor de Unie om in haar standpunt rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen, waaronder nieuwe wetenschappelijke en andere relevante informatie die voor of tijdens de vergaderingen van de Vergadering van de partijen bij de Siofa wordt gepresenteerd, moeten procedures worden vastgesteld voor de jaarlijkse nadere bepaling van het standpunt van de Unie voor de periode 2024-2028. Die standpunten moeten in overeenstemming zijn met het beginsel van loyale samenwerking tussen de instellingen van de Unie, zoals dat is neergelegd in artikel 13, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in de vergaderingen van de Vergadering van de partijen bij de Visserijovereenkomst voor de Zuid-Indische Oceaan (Siofa), is opgenomen in bijlage I bij dit besluit.

Artikel 2

De jaarlijkse nadere bepaling van het standpunt dat de Unie in de vergaderingen van de Vergadering van de partijen bij de Siofa moet innemen, verloopt overeenkomstig bijlage II.

Artikel 3

Het in bijlage I uiteengezette standpunt van de Unie wordt uiterlijk vóór de jaarlijkse vergadering van de Vergadering van de partijen bij de Siofa in 2028 door de Raad getoetst en, zo nodig, op voorstel van de Commissie door de Raad herzien.

Artikel 4

Besluit (EU) 2019/858 wordt ingetrokken.

¹⁰ Verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad van 29 september 2008 houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen, tot wijziging van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1936/2001 en (EG) nr. 601/2004 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1093/94 en (EG) nr. 1447/1999 (PB L 286 van 29.10.2008, blz. 1).

¹¹ Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 847/96, (EG) nr. 2371/2002, (EG) nr. 811/2004, (EG) nr. 768/2005, (EG) nr. 2115/2005, (EG) nr. 2166/2005, (EG) nr. 388/2006, (EG) nr. 509/2007, (EG) nr. 676/2007, (EG) nr. 1098/2007, (EG) nr. 1300/2008, (EG) nr. 1342/2008 en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1627/94 en (EG) nr. 1966/2006 (PB L 343 van 22.12.2009, blz. 1).

¹² Verordening (EU) 2017/2403 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2017 inzake het duurzame beheer van externe vissersvloten, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1006/2008 van de Raad (PB L 347 van 28.12.2017, blz. 81).

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter